

Informace k hospodaření s odpady v obci za rok 2021

Systém odpadového hospodářství na území městyse Machov je stanoven obecně závaznou vyhláškou č. 1/2021. Vyhláška upřesňuje, jaké složky komunálního odpadu jsou soustředovány odděleně, do jakých nádob a kam je lze odkládat, jak probíhá nakládání s nebezpečným, objemným, biologicky rozložitelným aj. odpadem. Vyhláška je zveřejněna na webových stránkách městyse a doporučujeme všem občanům se s ní seznámit. Další podrobnější informace k odpadovému hospodářství jsou uvedeny na webových stránkách městyse pod informacemi úřadu.

Likvidaci komunálního odpadu, produkovaného na území městyse je zajištěna převážně prostřednictvím firmy Marius Pedersen, a.s. Hradec Králové (zbytkový komunální odpad, objemný odpad, plasty, sklo, papír, jedlé oleje a tuky), část likvidujeme odvozem na skládku vlastními prostředky (komunální odpad z odloučených míst, ze hřbitovů, z lapáku písku na ČOV, bioodpad, kovy). V obci je zřízeno celkem 10 sběrných míst na tříděný odpad, kde je možné ukládat směsné plasty a nápojové kartony, barevné i bílé sklo, papír a kartony, jedlé tuky a oleje. Celkem je instalováno 45 kontejnerů na tříděný odpad. Kapacita je vcelku dostatečná, pokud nevázne odvoz ze strany firmy Marius Pedersen, a.s. (výpadky byly v zimním období u hůře přístupných lokalit) a systém není zneužíván podnikateli k likvidaci odpadu z výroby.

Pro sběr jedlých tuků a olejů jsou na dvou sběrných místech (pod Hubkovými a za nákupním střediskem) umístěny červené popelnice (lze vhodit pouze v uzavřených plastových kanystrech nebo lahvích). Druhou možností, jak se zbavit přepálených jedlých olejů, je umístění řádně uzavřené plastové láhve na víko vlastní popelnice s komunálním odpadem.

Kromě toho městys Machov zajišťuje prostřednictvím firem Asekol, Elektrowin, Ekolamp a Rema sběr nepotřebného elektroodpadu a pro Diakonii Broumov sběr oděvů a textilu - sběrné místo je zřízeno ve skladu nákupního střediska, kontejner na drobný elektroodpad je umístěn také v Bělem.

Biologicky rozložitelný odpad z domácností a zahrad je sbírán celoročně - je možné ho odkládat na dvou sběrných místech (u kravína v Machovské Lhotě a u kravína v Nízké Srbské), větve ze zahrad na sběrném místě u ČOV. V období od března do konce listopadu jsou na 5 místech v obci rozmístěny velkoobjemové kontejnery pro sběr bioodpadu.

Pro sběr kovového odpadu je trvale u fotbalového hřiště umístěn velkoobjemový kontejner. Městys Machov nezajišťuje likvidaci stavebního odpadu. Jeho odvoz na řízenou skládku si musí každý občan zajistit sám.

Svoz komunálního odpadu je prováděn pravidelně 1 x za 14 dní - svozovým dnem pro rok 2022 je čtvrtek vždy v lichém týdnu, svoz plastů každý týden ve středu, svoz papíru každý týden v úterý a svoz skla nepravidelně dle naplněnosti kontejnerů. Likvidace nebezpečných odpadů a objemných odpadů je prováděna 2 x ročně mobilními svozy. Ostatní odpady jsou odváženy vždy dle naplněnosti nádob.

K úhradě provozu odpadového systému městyse je zaveden poplatkový systém (poplatek platí každá osoba hlášená k trvalému pobytu v Machově a majitel rekreačního objektu na území městyse). Výše poplatku je stanovena obecně závaznou vyhláškou č. 2/2021 a pro rok 2022 činí 700 Kč.

Do systému hospodaření s odpady je také zapojena většina podnikatelů (jak fyzických osob podnikajících, tak právnických osob se sídlem či provozovnou na území obce). Výše poplatku je zde stanovena dohodou dle výše produkovaného odpadu. Podnikatelé tak mají stejnou možnost likvidace komunálního odpadu a tříděného odpadu z nevýrobní činnosti, jako občané. Celkem je jich zapojeno 30.

Množství sebraných komunálních odpadů se v posledních 10 letech nijak výrazně nemění, částečný nárůst byl zaznamenán u zbytkového komunálního odpadu a papíru. Výjimku tvoří bioodpad, jehož „produkce“ významně narostla se zavedením systému jeho sběru.

Produkce komunálních odpadů v r. 2021 :

Zbytkový komunálního odpadu (včetně objemného)	- 238,883 tun
Plasty	- 25,150 tun
Kompozitní odpady (tetrapaky)	- 0,359 tun
Sklo	- 27,187 tun
Papír	- 26,353 tun

Jedlé tuky a oleje	- 0,145 tun
Nebezpečné odpady	- 1,385 tun
Kovy	- 32,600 tun
Pneumatiky	- 0,590 tun
Biologicky rozložitelný odpad	- 222,000 tun
Odpad z lapáku písku na ČOV	- 7,260 tun
Elektrospotřebiče	- 5,260 tun

Zbytkových komunálních a objemných odpadů, to znamená těch, které se ukládají na skládku, každý z nás vyprodukoval téměř 218 kg. Toto číslo je pro nás klíčové, jelikož se od něj odvíjí výše skládkového poplatku pro obec a potažmo i odpadového poplatku pro občana (více viz níže).

Náklady na zajištění odpadového systému v obci činily v loňském roce 1 167 316 Kč – z toho největší položku činí likvidace směsného komunálního odpadu včetně objemného – 700 608 Kč, sběr a likvidace tříděného odpadu nás přišel na 436 139 Kč. Problémy s odbytem plastů a papíru, které se projeví v r. 2020, částečně pominuly, recyklační poplatek u papíru byl zrušen.

Do výše uvedených nákladů nejsou zahrnuty výdaje na likvidaci biodpadů, výsyp košů, obsluhu a úklid sběrných míst, likvidace vznikajících skládek ..., které z větší části městys zajišťuje vlastní technikou a pracovníky, a tyto náklady jsou odhadovány ve výši více jak 200 000 Kč.

Celkové příjmy obce v odpadovém hospodářství v roce 2021 činily 1 087 114 Kč, z toho na poplatcích od občanů a podnikatelů se vybralo celkem 705 933 Kč.

Část nákladů je kompenzována příjmy od společnosti EKO-KOM zastupuje výrobce obalů, kteří na jejich likvidaci přispívají a prostřednictvím EKO-KOMu jsou náklady na třídění odpadů (dle množství vytríděných odpadů) kompenzovány obcím. Celkem jsme na odměnách od EKO-KOMu v loňském roce získali 223 798 Kč. Další finanční prostředky poskytují firmy, které zabývají likvidací elektroodpadů – Asekol, Elektrowin, Ekolamp a Rema – od nich obec získala v rámci motivačních programů 7 926 Kč.

Část příjmu městys získal prodejem kovového odpadu – 149 457 Kč, nicméně tato částka byla téměř celá poskytnuta formou darů místním spolkům, které sběr kovů zajišťují.

Nyní se vrátíme k produkci zbytkových komunálních a objemných odpadů. Jak jsem již uvedl výše, za loňský rok každý z nás (dle Statistiky k 1.1.2021 bylo hlášeno k trvalému pobytu 1 096 občanů) vyprodukoval 217,96 kg těchto odpadů. Je to téměř o 18 kg více, než požaduje od loňského roku platná odpadová legislativa.

Podle nového zákona o odpadech musí obce zajistit dodržení stanovených hodnot třídění, tzn. do roku 2025 zabezpečit, aby odděleně soustředěvané složky komunálního odpadu, určené k recyklaci (plasty, sklo, papír, kovy, biodpad ...) tvořily alespoň 60% z celkového množství komunálního odpadu. Tento podíl se bude v následujících letech zvyšovat. Nedodržení obcemi tohoto ustanovení může být sankcionováno.

Poplatek za uložení komunálního odpadu na skládku byl pro rok 2021 stanoven na 800 Kč za tunu a do roku 2030 se bude postupně zvyšovat až na 1850 Kč/t. Pokud však obec uloží na skládku pouze množství stanovené limitem pro daný rok (pro rok 2021 činil tento limit 200 kg komunálního odpadu na osobu, pro r. 2022 – 190 kg/osobu ... a v r. 2030 by to mělo být jen 120 kg/osobu), bude jí poskytována sleva a v letech 2021 – 2025 bude platit jen 500 Kč/t a pak postupně až do roku 2030 800 Kč/t. Takže za těch 18 kg za každého z nás, což je dohromady téměř 20 tun, jsme zaplatili za uložení odpadu na skládku vyšší sazbu poplatku, tedy ne 500 Kč/t, ale 800 Kč/t.

Předcházení vzniku a důslednějšimu třídění odpadů proto budeme muset v následujících letech věnovat všichni větší pozornost.

Ing. Miroslav Kryl